

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina. 32. Decretum S. C. de disciplina Sacramentorum circa renovationem particularum sanctissimae Eucharistiae. — 33. Decretum sacrae Congregationis Concilii de provisione officiorum et beneficiorum durante bello revocatur. — 34. Decretum

sacrae Congregationis Consistorialis de cessatione aliqua in factum sacerdotibus durante bello concessarum. — 35. Molitev in miloščino v prid koroškim beguncem.

32.

Decretum S. C. de disciplina Sacramentorum circa renovationem particularum sanctissimae Eucharistiae.

Relatum est huic S. Congregationi de disciplina Sacramentorum in nonnullis Dioecesibus quosdam Vicarios Foraneos, aut Decanos, vel Parochos solere singulis duobus vel tribus mensibus hostias comparare easque distribuere in propriis et filialibus Ecclesiis pro Missae sacrificio peragendo ac pro fidelium eucharistica communione. Elapso hoc temporis spatio, nova fit acquisitio et distributio hostiarum, quae pariter duobus vel tribus mensibus sufficient, ac ita deinceps. Et exquisitum est an probari possit huiusmodi praxis adhibendi, pro SSmo Eucharistiae sacramento, hostias a tribus vel duobus mensibus confectas.

Haec S. Congregatio, omnibus mature perpensis proposito dubio respondit: negative, et servetur praescriptum Ritualis Romani et Codicis Iuris Canonici.

Rituale Romanum (tit. IV. cap. I. De Sanctissimo Eucharistiae Sacramento) haec praecipit: „Sanctissimae Eucharistiae particulas frequenter renovabit (parochus). Hostiae vero seu particulae consecrandae sint recentes; et ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat vel sumat.“

In Codice Iuris Canonici haec statuuntur: Can. 815: „Panis (pro Missae sacrificio) debet esse mere triticeus et recenter confectus ita ut nullum sit periculum corruptionis. Vinum debet esse naturale de genimine vitis et non corruptum.“ Can. 1272: „Hostiae consecratae sive propter fidelium communionem, sive propter expositionem Sanctissimi Sacramenti et recentes sint et frequenter renoveruntur, veteribus rite consumptis ita ut nullum sit periculum corruptionis, sedulo servatis instructionibus quas Ordinarius loci hac de re dederit.“

Propter maximam autem quae debetur reverentiam erga SS. Eucharistiae Sacramentum mandat haec S. Congregatio, ut in cunctis ecclesiasticis Dioecesum ephemeredibus datum responsum edatur, quo facilius omnibus patescat et ab iis, ad quos spectat, fideliter ac religiose servetur.

Datum ex aedibus S. Congregationis de disciplina Sacramentorum, die 7. Decembris 1918.

PH. Card. Giustini, Praefectus.

L. † S. † A. Capotosti, Ep. Therm., Secretarius.

Instructio respectiva iam in Synodo dioecesana Lavantina (Gesta et statuta Synodi dioecesanae an. 1896 celebratae. Marburgi, 1897. Tit. II. cap. VII. pag. 275, alin. 5) publicata hic iterum in memoriam revocatur: Hostiae et particulae consecrandae sint recentes et ad minimum singulis mensibus renoveruntur, pro locorum conditione, e. g. in ecclesiis humidis autem toties, quoties necessarium sit, ut omnis corruptionis periculum avertatur, et in hac occasione tam ostensorium quam ciborum sollicite purificantur. Pro hac renovatione adnotanda in sacristia formula adserveatur. Praeprimis invigilandum est, ne particulae in corporali consecratae remaneant, quod maxime dolendum esset.

Častivredni gospodje dušni pastirji se opozorijo, da naj vzamejo za posvečenje velike hostije za monštranco kakor tudi malih za ciborij vsakikrat novopečene hostije. Omenjeno posvečenje naj izvršujejo redno vsakih 14 dni; novoposvečenih hostij naj nikdar ne pomešajo med stare, marveč naj le te vsakikrat prej použijejo, oziroma med obhajance razdelijo.

33.

Decretum sacrae Congregationis Concilii de provisione officiorum et beneficiorum durante bello revocatur.

Cum ob belli cessationem e clericis servitio militari adstrictis plerique iam dimissi proprias dioeceses et sedes repeterint et reliqui brevi dimittendi in eas sint reddituri, congruum est ut, mutatis rerum adiunctis, de-

cretum huius S. Congregationis Concilii de provisione officiorum et beneficiorum diei 14. Novembris 1916¹ suam

¹ Folium officiale dioecesis Lavantinae, 1917. Nr. IV. alia. 31. pag. 50.

vim et robur exercere desinat. Illud itaque revocatur, prout per praesentes litteras de mandato SSmi decernitur et declaratur esse revocatum et non amplius vigere: proindeque Ordinarii redintegrantur in suas facultates eadem officia et beneficia conferendi, servatis tamen de iure servandis, et praesertim canonibus 147—182 et 1431—1447 Codicis Iuris Canonici, neconon pree oculis

habita Instructione edita a. S. Congregatione De clericis e militia redeuntibus diei 25. Octobris 1918.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem S. Congregationis Concilii, diei 26. Februarii 1919.

F. Card. Cassetta, Praefectus.

L. † S.

I. Mori, Secretarius.

34.

Decretum sacrae Congregationis Consistorialis
de cessatione aliquarum facultatum sacerdotibus durante bello concessarum.

Quum atrox bellum, quod plures annos Europam cruentabat, Dei miserationis gratia finem tandem habuerit, oportet ut, cessante causa, facultates quoque extraordinarie circumscribantur quae sacerdotibus, militaribus copiis addictis, in suum ac militum bonum fuerunt tributae. Ne autem, in re tam gravi, angustiis et ambiguitatibus pateat locus, SSmus D. N. Benedictus PP. XV censuit expedire, ut pressius determinetur quaenam ex praedictis facultatibus cessasse dicendae sint.

Itaque, de mandato SSmi, declaratur natura sua finem habuisse facultates ut supra sacerdotibus factas, quae sequuntur: 1. absolvendi in quibusdam casibus milites generali formula, seu communis absolutione sine praecedenti confessione; 2. absolvendi ab omnibus censuris et casibus reservatis; 3. Missam celebrandi in quocumque loco, etiam sub dio, remoto quidem irreverentiae periculo; 4. bis in die, etiam una hora post meridiem, et in casibus extraordinariis vel non servato ieunio, Sacrum peragendi; 5. Missas votivas loco propriae a rubricis praescriptae legendi; 6. asservandi SSimum Sacramentum in bellicis navibus et in stativis castrorum valetudinariis; 7. benedicendi

unico crucis signo coronas, cruces, numismata cum applicatione indulgentiarum; 8. sese eximendi a recitatione divini officii, ac pariter idem officium in alias pias preces commutandi.

Hisce demptis, reliqua quae attinent ad iurisdictionem Ordinariorum castrensis, usque dum eorum ministerium subsistat et servetur, sarta tectaque sunt. Curae tamen ipsorum Ordinariorum Castrensis erit vigilare, ut omnia quae pertinent ad sacrae liturgiae observantiam, praesertim in Missae celebratione, a sacerdotibus sibi adhuc subditis adamassim et ex integro serventur. Officii pariter omnium Ordinariorum locorum erit curare, ut sacerdotes in dioecesim e militia reversi ad pristinam perfectamque sacrorum rituum observantiam redeant.

Datum Romae, ex Secretaria S. Congregationis Consistorialis, die 22. Februarii 1919.

† C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., Secretarius.

† V. Sardi, Archiep. Caesarien.,
Adsessor.

35.

Prošnja za molitev in miloščino v prid koroškim beguncem.

V Gospodu ljubljeni Lavantinci!

Od dne 17. do 21. tekočega meseca sem se mudil na prvem letosnjem kanoniškem obiskovanju. Zdaj pa se odpravljam na drugo. Na omenjeni kanoniški vizitaciji sem v štirih razsežnih župnih učil ukaželjne vernike, sem tolažil žalostne in potrjeval otroke v sveti veri po delitvi svete birme.

Med tem časom pa in sicer dne 20. maja je došlo kn. šk. ordinariatu pismo iz Ljubljane s prošnjo za podporo koroškim beguncem. Beseda begunci nam je od začetka svetovne vojske semkaj dobro znana; mene pa vendarle še vsakikrat močno pretrese, kadar jo slišim ali berem. Ko sem po vrtniti na dom dne 22. maja prečital omenjeni dopis odbora koroških beguncov z dne 17. maja 1919 št. 1, mi je globoka žalost napolnila srce in vzduhnil sem sam pri sebi: *Misereor super turbam. Množica se mi smili!* (Mark. 8, 2).

Božja previdnost je hotela, da smo duhovniki prav isti dan, namreč v četrtek dne 22. maja, v duhovnih večernicah vzdihovali z besedami izgnanih Izraelcev:

Ob babilonskih rekah, tam smo sedeli ter se jokali, ko smo se Siona spominjali. Kako bomo peli Gospodovo pesem v tuji deželi? (Ps. 136, 1. 4). Živo sem se pri tej žalostinki spomnil naših ubogih beguncev iz najnovejše dobe. V duhu sem jih gledal pred seboj in zelo pomiloval. „Tem pač mora dojti pomoč“, sem dejal, „in če bi imela priti tudi samo le iz moje po vojski precej izpraznjene blagajnice! Sicer pa me moji darežljivi Lavantinci še niso nikdar zapustili in me tudi v sedanjem položaju ne bodo.“

Naš Gospod in Vzveličar je rekel: *Uboge imate vselej med seboj.* (Jan. 12, 8). Med temi ubožci je nedvomno videl tudi nesrečne begunce vseh časov in krajev, tedaj tudi zgoraj imenovane, ki so k nam pri tekli. Od začetka strašne svetovne vojske sem smo jih imeli neprehnomu od severa in juga, iz Gališke in Poljske, iz Istre in Goriške. Vzprejeli smo jih vselej kakor brate in sestre prav prijateljski, da so se čutili domače med nami. Na svojih kanoniških vizitacijah sem imel večkrat priložnost slišati njih želje, ko so me tu

in tam skupno pozdravili in prosili nadpastirskega blagoslova.

Zdaj pa, ko smo upali, da smo že celo blizu zaželenega miru, sedaj pa so se k nam in drugam zatekli varstva in zavetja iskat naši najbližnji sosedji iz krasne Koroške. Česar niso nikdar pričakovali, to so zdaj doživelji, in česar se nismo nadejali, to smo dočakali. Pa zategavljivo ne bodimo malosrčni, najmanj pa trdosrčni do njih! Kakor smo dozdaj radi pomagali vsakovrstne pomoči in podpore potrebnim, enako bomo tudi odslej z veseljem vzprejemali popotnike, nasičevali lačne, kolikor bo mogoče, pa bomo obiskovali bolnike in ranjence ter tolažili žalostne.

Da to storimo, nam veli že zapoved medsebojne ljubezni, ki jo imamo kot otroci enega in istega Očeta nebeškega ter kot bratje in sestre Jezusa Kristusa in kot varovanci Svetega Duha. Volja božja je, da se ljubimo med seboj in da to ljubezen drug drugemu izkazujemo v dejanju iz usmiljenja. *Misericordiam volo, usmiljenje hočem*, govori Gospod po preroku. (Ozej. 6, 6). *Povedal ti bom, o človek, kaj je dobro, in kaj hoče Gospod od tebe: To je, prav delati in usmiljenje ljubiti ter skrbno hoditi pred svojim Bogom.* (Mih. 6, 8). Lomi lačnemu svoj kruh in vodi ubožce in potikavee, ki nimajo svojega pohištva in se kot siromaki okrog potikajo, vodi uboge pregnane v svojo hišo. Ko vidiš nagega, ga oblec in ne zaničuj svojega bližnjega, temveč se ga usmili! Tedaj se botvoja luč zasvetila kakor zarja in tvoje zdravje bo hitreje prišlo. Takrat bo šklical in Gospod bo uslišal; vpil bo š, on pa poreče: Glej, tukaj sem! Če lačnemu podeliš, kar sam rad imas, in nasitiš stiskano dušo, ti bo v temi luč zasvetila in tvoja tema bo kakor poldan. In mir ti bo dal Gospod za vselej in tvojo dušo bo napolnil s svetlogo in tvoje kosti odrešil. (Iz. 58, 7–11).

Poslednje besede Duha božjega nam jasno izpričujejo, kakšno srečo in blagostanje Gospod obeta, pa tudi daje tistemu, ki usmiljenje izkazuje drugim. Mlad sem bil, poje psalmist, in sem se postaral, pa nisem videl pravičnega zapuščenega in ne njegovega zaroda kruha prosi. Vsak dan se usmili in posojuje, in njegov zarod je oblagodarjen. (Ps. 36, 25 nsl). Gotovo je, kdor se ubogega usmili, na obresti posodi Gospodu in mu bo povrnil. Kdor je nagnjen k usmiljenju, bo blagoslovjen, ker od svojih kruhov daje siromaku. (Preg. 19, 17; 22, 9). Zgodovinska priča tega nam je očak Abraham, ki se mu je Gospod prikazal v dolin Mambre, ko je pri-

vratih svojega šatora sedel ob dnevni vročini. In ko je svoje oči vzdignil, so se mu prikazali trije možje in so stali blizu njega; ko jih je zagledal, jim je izpred vrat svojega šatora naproti tekel in se je do tal priklonil. Potem pa jim je prav prijazno postregel s kruhom iz pšenične moke, s sirovim maslom in z mlekom in mesom. Šele ko so se bili okrepljeni pod drevesom, jih je postrežljivi očak odpustil izpred svojega šatora in jih je še dolgo pot spremljal. Zato pa mu je Gospod obljubil, da bo on veliko in silno močno ljudstvo ter da bodo po njem oblagodarjeni vsi narodi zemlje. (Gen. 18, 1. 2. 8. 18).

Posebej živ dokaz, kako zelo Bog ceni in plačuje radodarnost, pa je ta le: V Jopah, v mestu pri sredozemskem morju, je bila neka učenka, Tabita po imenu, kar se prestavljeno pravi Dorka (gazela, srna). Ta je bila polna dobrih del in miloščin, ki jih je delila. Prigodilo pa se je tiste dni, da je zbolela in umrla. Brž so poslali dva moža k Petru, ki se je mudil v Lidi, ne daleč od Jop, ter so ga prosili: „Nikar ne odlašaj k nam priti!“ Peter pa je vstal in šel z njima. In ko je bil prišel, so ga peljali v zgornjo hišo, kjer je ležala Dorka na mrtvaškem odrnu. In obstopile so ga vdove, so jokale in mu kazale suknje in oblačila, katera jim je Dorka naredila. Peter pa, ko je vse odstranil, je pokleknil in molil; in se je obrnil proti mrliču ter je rekel: Tabita vstani! Ona pa je odprla svoje oči, in ko je Petra zagledala, je sedla. In je poklical svete (to je verne) in vdove in jo je pokazal živo. (Dej. ap. 9, 36–41).

Volja božja je torej, da smo usmiljeni, postrežljivi in radodarni. Zategadelj Vas, krščanski Lavantinci, v imenu Boga, ki je Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe (II. Kor. 1, 3), prijazno povabim, da hitite na pomoč pomilovanja vrednim in podpore potrebnim koroskim beguncem, ki nas milo gledajo, pa tem huje občutijo strašni udarec, čim srečnejše vidijo druge krog sebe. Ti naši bratje si najbolj želijo nazaj v ljubljeno domovino na domače livade, kjer jim je zlato solnce najmileje sijalo in domače drevje najbujneje zelenelo in cvetelo ter najslajši sad rodilo. Kolikokrat se jim zdaj na tujem izvije iz prs tužni vzklik: Domovina, mili, mili kraj!

Preljubi škofljani!

Zatiranim hočemo pred vsem pomagati z molitvijo. Od združene, stanovitne in goreče molitve pričakujejo žalostni begunci in pričakujemo tudi mi najizdatnejše pomoči in edino prave tolažbe. Pridite in molimo zlasti v dnevih pred Binkoštmi, da tako posnemamo apostole, ki so deset dni v skupni stanovitni molitvi čakali Svetega Duha, tolažnika in učenika vse resnice

Uspeh apostolske molitve v Jeruzalemu se je jasno pokazal čez 10 dni po Kristusovem vnebohodu, na prvi binkoštni praznik. Takrat je namreč prišel nad učence Gospodove, ki so bili zbrani v dvorani zadnje večerje, sam Sveti Duh, ki je pričajoče razsvetil in posvetil ter potrdil v nauku Kristusovem tako, da se niso nič več bali ne preganjanja, ne trpljenja in mučeniške smrti tudi ne.

Razen molitve pa bomo še nekoliko denarne podpore žrtvovali tistim, ki so k nam pribrežali iz strahu pred neprijatelji. S tem bomo pokazali svojo bratovsko ljubezen tudi dejanski. V ta namen je pripravna zlasti prihodnja nedelja, ki je zadnja po Veliki noči in pred Binkoštmi. Po začetnih besedah svete maše se prav pomenljivo imenuje *Exaudi Domine* nedelja. Slusi in usliši Gospod, Bog Sveti Duh, naš glas, ko milo kličemo in prosimo pomoči. Saj tudi mi hočemo poslušati in, kolikor nam je mogoče, uslišati uboge pregnance, ki nas kličejo in prosijo pomoči, rekoč: „Poslušaj brat, usliši sestra, naš glas! Gospod, nebeški Oče ti bo vse obilo povrnil kakor Abrahamu in Dorki in vsem drugim, ki so kdaj v življenju usmiljenje izkazali svojim bližnjim!“ Prihodnja nedelja, ki se z njo začne znameniti mesec presvetega srca Jezusovega je torej prav primerna in zato tudi določena za nabiranje milih prispevkov in za darovanje okoli altarja v prid in hasek koroškim pregnancem, ki so bili vsled nenadoma nastalih bojev prisiljeni zapustiti dom in blago, da si rešijo vsaj golo življenje.

Ta nedelja v osmini praznika Kristusovega vnebohoda naj zlasti pokaže, kako smo hvaležni Bogu za izredno milost, da še smemo in moremo prebivati na domačih tleh, ko se toliko drugih mora skrivati na tujem. Obenem pa bodi tudi izraz naše ponižne prošnje, naj bi nas vsedobri Bog še vnaprej obvaroval nam še neznane bede. Exaudi, Domine! Usliši nas, o Gospod! Če kje kedaj, so pač prav sedaj umestne besede: Mnogo bolje je dajati, kakor jemati. (Dej. ap. 20, 35). Blagodejneje je v tem slučaju biti med darovatelji kakor pa med obdarovanci, ki so mnogo zapustili in za vselej izgubili, zdaj pa naj le kaj malega prejmejo! Marsikateri izmed pomilovanja vrednih beguncev more reči: „Postal sem ubog, pa ne po lastni krivdi ali zapravljivosti, ampak po hudobiji in lakomnosti drugih, takšnih, ki ne marajo za postavo in za pravičnost in ne poznajo usmil-

jenja. Zdaj umejem sv. apostola Pavla, ki je pisal Korinčanom o Jezusu Kristusu: Ko je bil bogat, je zavoljo vas ubog postal, da bi po njegovem uboštvu vi obogateli.“ (II. Kor. 8, 9).

Mi pa, ljubi Lavantinci, skušajmo tem hudo obiskanim trpinom njihovo bridko usodo z molitvijo in z radodarnostjo olajšati po vseh svojih močeh. Bodite usmiljeni, kakor je vaš Oče usmiljen. Dajte in se vam bo dalo; dobro, natlačeno, potreseno in zvrhano mero vam bodo dali v vaše naročje. S kakeršno mero namreč bote merili, s takšno se vam bo odmerjalo. (Luk. 6, 36, 38). Sleherni tudi najmanjši milodar, ki se podeli z dobrim srcem, bo zapisan v bukve življenja in ne bo nikdar izbrisani iz njih. Pa tudi povrnjen bo, če ne prej, pa na veliki dan plačila, na sodnji dan, ko bo vsevedni in neskončno dobrotljivi Sodnik v dolini Jozafat na desnici zbranim pravičnim z božjo ljubeznivostjo rekel: Pridite, blagodarjeni mojega Očeta! Posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; tujec sem bil in ste me pod streho vzeli; nag sem bil in ste me oblekli. Resnično, vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste storili meni.

Predragi, tako sklenem svoj prošnji list z besedami sv. apostola Petra iz berila šeste nedelje po Veliki noči, bodite modri in čujte v molitvah! Pred vsem pa imejte vedno ljubezen med seboj; ker ljubezen pokrije množino grehov. Bodite gostoljubni med seboj brez godrjanja! Kakor je vsak prejel, s tem postrezite drug drugemu!

V Mariboru, na Rogate-nedeljo ali 5. nedeljo po Veliki noči, dne 25. maja 1919.

† Mihael,
knezoškof.

Opomba. Predstoječo prošnjo so častivredni gg. dušni pastirji vernikom na pridižnicah prebrali na praznik Kristusovega vnebohoda, oziroma prvo nedeljo potem, ko jim je došel list v roke. Darovanje okoli altarja se je vršilo v nedeljo po omenjenem prazniku, ali pa, če takrat ni bilo mogoče, v nedeljo pozneje.

Nabrani milodari in drugi prispevki se naj po pristojnem kn. šk. dekanjskem uradu semkaj pošiljajo, da bodo čimprej izročeni svojemu človekoljubnemu namenu.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 5. junija 1919.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonico,
ravnatelj kn. šk. pisarne.